

MAJI MAJI

DET MAGISKE VANNET

Forestillingen er støttet av: Norsk kulturråd, Fond for lyd og bilde
Vennskap Nord/Sør, Trondheim kommune
Sør-Trøndelag Fylkeskommune

Maji Maji/Det Magiske Vannet

Trangen til gods og gull, slik den framstilles i myter og eventyr hos Iraqw-folket i det nordlige Tanzania, er utgangspunktet for historien. De fleste av Tumaini Groups medlemmer tilhører folkegruppen Iraqw, og er godt kjent med lokale eventyr, sang- og mytetradisjon.

I forestillingen følger vi Iraqw-folket fra dets begynnelse til moderne tid, symbolisert gjennom paret Simboya & Arii, og etter hvert også gjennom sønnen Amo.

Vi møter dem når de skapes av solguden Loaa, og følger dem gjennom kampen for tilværelsen, mot tørke og ytre trusler. Sentralt i handlingen står alltid vannet, som en livgivende kraft. Men i vannet bor også Netlangw, vanddjevlen, som truer med ødeleggelse og død.

Gjennom list og hardt arbeid, lykkes det Simboya å få Arii til kone. Han må gjennom harde prøvelser, ikke minst må han skaffe nok kapital til å betale brudeprisen. Simboya og Arii bygger seg et eget hjem og får sønnen Amo.

Nye utfordringer møter Simboya og Iraqw-folket når Simboya finner diamanter på folkets tradisjonelle beiteområder, og inviterer Det Store Selskapet til å utnytte forekomstene. Her tar vi konfliktene over til moderne tid. Simboya & Arii må velge om de skal skape utvikling kun for å nyte godt av den selv, eller om de skal få med hele landsbyen, slik at alle får det bedre.

Forestillingens manus baserer seg på lokale eventyr og myter, men er en videreutvikling og modernisering av materialet. Historien har en klar storyline og fortelles gjennom et fysisk uttrykk med mye akrobatikk og dans.

Loaa og Netlangw

Loaa, sola er Iraqw-folkets Gud. Netlangw er den onde, som holder til i elver og sjøer.

For lenge siden, bodde Loaa og Netlangw sammen her på jorda.

Samme hva Loaa gjorde, så blandet Netlangw seg i hennes gjøremål.

Straks Loaa hadde skapt noe, et tre eller et dyr, kom Netlangw for å ødelegge.

Han brakk beina på dyrene eller ødela landskapet, gjorde alt for å gjøre ting vanskelig.

En dag la Loaa en plan, for å få Netlangw til å slutte å blande seg inn i skapelsen.

Loaa sa til ham:

- Gå og fyll denne kalabassen med vann, og husk at du ikke må komme tilbake før den er full, ellers vil du dø.

Det var ingenting annet å gjøre for Netlangw enn å adlyde. Netlangw gikk ned til elva, fylte kalabassen og skyndte seg tilbake. Men da han var kommet halvveis tilbake, hadde vannet rent ut. Han visste ikke at kalabassen var full av hull.

Netlangw gikk tilbake for å fylle kalabassen på nytt, men det gikk ikke bedre denne gangen heller. Slik fortsatte Netlangw, igjen og igjen å fylle kalabassen med vann. I mellomtiden hadde Loaa nok av tid til å skape: Menn og kvinner, dyr, planter og mye annet.

Da Loaa var ferdig, ropte hun på Netlangw og bad ham komme tilbake, om han hadde vann i kalabassen eller ikke.

Netlangw så alt Loaa hadde skapt og spurte:

- Hvordan klarte du å skape alt dette mens jeg var borte?

Loaa svarte: - Du var for langsom. Og det er derfor jeg klarte å gjøre alt dette så vel, som du ser.

Men Netlangw likte ikke dette og begynte å klandre Loaa for arbeidet hennes, og sa at det ikke var ordentlig gjort. Etter å ha rakkert ned på alt, foreslo Netlangw at de skulle skape alt på nytt, sammen. Men Loaa var sint og gikk ikke med på dette tåpelige og ondsinnete forslaget.

Da Netlangw ikke ville gi seg, men fortsatte å krangle, sa Loaa til sist:

- Jeg kommer nå til å forlate mitt hjem her på jorda og du vil aldri mer se meg igjen.

Deretter steg Loaa opp i himmelen, mens Netlangw dro seg tilbake ned i vannet.

Og til denne dag har Loaa vært i himmelen og Netlangw nede i vannet; i elver, bekker og innsjøer.

Tema kultur, mytologi og eventyr

Iso the poor man - eventyr

<http://tumainigroup.com/media/pdf/iso-the-poor-man.pdf>

The girl who escaped Ama Irimi - eventyr

<http://tumainigroup.com/media/pdf/the-girl-who-escaped-from-ama-irmi.pdf>

Om Iraqw-folket, som Tumaini Group kommer fra

http://en.wikipedia.org/wiki/Iraqw_people

<http://www.iraqw.org/>

<http://www.ntz.info/gen/n00262.html>

Tema samfunn, politikk og korrupsjon

Generelt om Tanzania

<http://no.wikipedia.org/wiki/Tanzania>

<http://www.tanzaniatouristboard.com/>

Om edelstener i Tanzania

<http://www.kirkensnodhjelp.no/Aktuelt/Nyhetsarkiv/Ressursplyndring-i-Tanzania/>

<http://www.tanzania.go.tz/mining.html>

<http://www.fairjewelry.org/>

Om korrupsjon

<http://www.okokrim.no/korrupsjon>

<http://www.norad.no/no/tema/demokrati-og-styresett/korrupsjonsbekjempelse>

<http://www.nho.no/etikk/>

Hvordan himmelen ble adskilt fra jorda

For lenge, lenge siden var ikke himmel og jord skilt fra hverandre slik som nå. Avstanden mellom dem var så liten at hver gang en kvinne skulle male korn måtte hun be: "Kjære himmel, løft deg opp, så jeg kan bruke mort-eren for å knuse kornet mitt." Da hun hadde avsluttet arbeidet, senket himmelen seg igjen.

En mann og en kvinne bodde i dette landskapet. Etter at de hadde fått to barn, døde kvinnen. Loa, Gud, så sorgen til mannen og barna og gav dem et løfte: Hun viste dem en gressgang og fortalte dem at kvinnen skulle bli født påny av dette gresset. Faren sa at barna skulle passe på gressgangen mens den vokste. Barna passet hele tiden nøye på gresset og helte hver dag litt melk over det. Noen dager senere våknet mannen og så en fremmed kvinne sammen med barna. Mannen giftet seg med kvinnen, men hun fikk ikke vite noe om Loas løfte. En dag ropte kvinnen på barna, og bad dem hjelpe seg med å få en kalv, men barna svarte ikke. Da hun oppdaget at de satt og fulgte med gresset, fór hun opp i sinne. Kvinnen ropte rasende at nå skulle hun få slutt på ulydigheten deres, tok fram en kniv og skar av gresset. I samme øyeblikk sprutet blod ut fra såret i gresset med veldig kraft. Blodet nådde Loa, som dro seg oppover og tok himmelen med seg. Slik ble jord og himmel som vi kjenner dem idag, skapt, og fargen på Loas øye kan ennå sees når sola går ned om kvelden.

Iraqw'ernes land

Folket kom fra Nord og slo seg ned i Ma'angwatay. Det er mange fortellinger om Ma'angwatay, som de eldste kjenner. Folket levde der, under høvdingen Haymu Tipe. Haymu Tipe hadde bare en sønn. Navnet hans var Gemakw.

En dag tok de unge mennene i stammen Gemakw til fange. De førte ham med seg til et ukjent sted. Haymu Tipe ble harm, og sendte mennene sine for å lete etter sønnen. Mennene lette i mange dager. De fikk vite at Gemakw ble holdt skjult på et hemmelig sted i skogen.

De unge mennene sa til Haymu Tipe: - Vi vil slåss. Finn noen vi kan slåss med, ellers vil sønnen din dø. Haymu Tipe kalte da på Barabaigfolket som bodde i nærheten. Barabaigene ville gjerne komme for å slåss med Iraqwerne. Haymu Tipe bad nå mennene sine om å bringe hans elskede sønn tilbake, og Gemakw ble brakt til ham.

Noen dager senere kom Barabaigkrigerne til Iraqwernes land, og striden tok til. Mange menn, både Barabaiger og Iraqwere måtte bøte med livet. Haymu Tipe bestemte seg for å trekke seg tilbake. En morgen før hanegal flyktet Haymu Tipe med sin kone og sin eneste sønn Gemakw. Noen av mennene hans fulgte ham til et sted som ble kalt Guser-Twalay. Mens han var der ble sønnen hans syk og døde. Haymu Tipe fortsatte mot skogen i nord, til et sted som heter Qawirang. Der bygde han et hus, og slo seg ned sammen med sin kone. En dag gresset Haymu Tipe buskåpen sin i skogen. Han fikk se dalen som kalles Mama Isara. Dalen var dekket av en stor innsjø. Haymu Tipe undret seg over dette.

Han sendte noen av mennene sine for å finne en gutt. Gutten måtte være det eneste barnet i familien sin. Mennene gikk i mange dager. De kom til landet til Gorowafolket, der fant de gutten. Han var den som Haymu Tipe hadde beskrevet. Navnet hans var Moya, og mennene tok Moya med seg.

Høvding og medisinsmann Haymu Tipe gav Moya en magisk gjeterstav. De eldste fulgte Haymu Tipe til bredden av innsjøen. Haymu Tipe befalte gutten å gå til vannkanten og berøre vannet med staven. Moya gjorde som han ble befalt. Og der foran Moya stod et stort tre, Ti'ita. Haymu Tipe bad gutten ta staven i sin venstre hånd og kaste staven mot treet. Dette gjorde Moya. Da fosset vannet over Moya fra alle kanter og svelget ham. Vannet reiste seg over åskammen og frådret ned på sletten nedenfor.

Dalen som var dekket av vannet, er det første landet til Iraqwfolket. Vannet fra Mama Isara, laget en stor innsjø som heter Manyara. Men Iraqwerne kaller innsjøen ved et annet navn. De kaller sjøen Moya.

I samarbeid med Tumaini Group:

Manus: Bjørn-Erik Hanssen

Regi, dramaturgi, koreografi: Elin Hassel Iversen

Kostymer, scenografi: Nina Gjølgasæther

Lysdesign: Nils Christian Hamsund Boberg

Assistent lys: Kristoffer Skipnes

Produsent: Andre Akt

Medvirkende dansere, akrobater, skuespillere, musikere:

Flatei Gregory Massay

Lucian Theobald Ngaire

Augustino Laurian Baran

Daudi Salustian Darabe

Antony Panthaleo Kamunga

Daniel John Aytoo

Joseph Edward Qambesh

Haji Abdallah Njomo

Paschal Johnstone Mlanzi

Maganga Singida Neema

Paskali Emanuel Hhayuma

Selleman Abubakari Ringo

David Emanuel Hhayuma

Happiness Peter Kulwa Majige

Halima Harun Sultan

Martha Abdalah Kiyungi

Winifrida Godlizen Massay

Teknisk

Varighet: 60 minutter

Scenemål minimum: bredde 10m, dybde 6m, høyde 4m

Publikum: flatt gulv: 150, amfi: 400

Kontakt

Bjørn-Erik Hanssen, tlf.: 924 44 832, epost: hanssen@tumainigroup.com

Elin Hassel Iversen, tlf.: 980 51 136, epost: elin@tumainigroup.com

Internett: <http://tumainigroup.com/>

<http://www.youtube.com/user/Tumainigroup/videos?flow=grid&view=0>

<https://www.facebook.com/pages/Tumaini-Group/180400698676210>